

Social- og Boligministeriet
Holmens Kanal 22
1060 København K

Indstilling om adoptionsformidlingen fra Sydafrika

Ankestyrelsen har gennemgået adoptionsformidlingen fra Sydafrika, og det er styrelsens vurdering, at adoptionsformidlingen fra Sydafrika bør ophøre, da der – efter vores vurdering – ikke længere er tilstrækkelig sikkerhed for, at adoptioner fra Sydafrika til Danmark kan finde sted på et lovligt, etisk og fagligt forsvarligt grundlag.

Vi indstiller på den baggrund, at social- og boligministeren bestemmer, at DIA ikke længere skal have tilladelse til at yde adoptionshjælp vedrørende børn fra Sydafrika.

Vi indstiller samtidig, at DIA alene tillades at færdiggøre de adoptionssager, hvor et barn er matchet, men endnu ikke er hjemtaget (pending cases). I disse sager tilsiger afgørende hensyn til barnet, at adoptionen gennemføres.

Dette vil medføre, at der herefter ikke kan gennemføres flere internationale fremmedadoptioner fra Sydafrika til Danmark, herunder til de ansøgere, der pt. står på venteliste til at adoptere fra Sydafrika.

Der henvises til adoptionslovens § 30 d, stk. 1, hvorefter social- og boligministeren bestemmer i hvilke lande en adoptionsformidlende organisation kan tillades at yde adoptionshjælp. Der henvises ligeledes til DIA's akkrediteringsvilkår, punkt 5.5, hvorefter social- og boligministeren på indstilling fra Ankestyrelsen til enhver tid kan tilbagekalde DIA's godkendelse til at samarbejde med et afgiverland, hvis samarbejdet med det enkelte land ikke længere opfylder de gældende krav og fastsatte standarder, herunder særligt hvis der er tvivl om, hvorvidt adoptioner til

30. september 2024

J.nr. 23-107992

Ankestyrelsen
7998 Statsservice

Tel +45 3341 1200

ast@ast.dk
sikkermail@ast.dk

EAN-nr.:
57 98 000 35 48 21

Åbningstid:
man-fre kl. 9.00-15.00

Danmark bliver gennemført på et lovligt, etisk og fagligt forsvarligt grundlag.

Ankestyrelsens begrundelse for indstillingen

Det er Ankestyrelsens faglige vurdering, at Sydafrika ikke er et afgiverland, hvis myndighedsstruktur og lovgivning på adoptionsområdet understøtter og er i overensstemmelse med principperne i Haagerkonventionen om beskyttelse af børn og om samarbejde med hensyn til internationale adoptioner (Haagerkonventionen). Der henvises til akkrediteringsvilkårenes punkt 5.2.

Sikkerhedsmekanismerne i det sydafrikanske adoptionssystem indeholder efter Ankestyrelsens vurdering en række systembaserede udfordringer.

Disse udfordringer ses i relation til, at de private børnebeskyttelsesinstitutioner bærer et hovedansvar for at sikre oplysningsgrundlaget i de enkelte adoptioner, og at disse institutioner efter de sydafrikanske regler er ansvarlige for at vurdere, om barnet kan frigives til bortadoption.

De private børnebeskyttelsesinstitutioner ses samtidigt at modtage pengebeløb fra deres samarbejdsparter i modtagerlandene. Beløb der ikke ses reguleret i den sydafrikanske lovgivning.

Hertil kommer, at der ses en varierende domstolspraksis og dokumentation i sagerne, og at Ankestyrelsen vurderer, at SACA's godkendelse af de enkelte matchningssager ikke udgør en kontrolmekanisme, der kan opveje disse udfordringer.

Ankestyrelsen har i sit løbende tilsyn med DIA's adoptionsformidling fra Sydafrika kontinuerligt haft fokus på disse udfordringer, herunder i forbindelse med re-godkendelse af samarbejdet med børnebeskyttelsesinstitutionen Impilo i maj 2017, november 2019 og januar 2023 og i behandlingen af konkrete matchningsforslag fra Sydafrika.

For at imødekomme de identificerede udfordringer har Ankestyrelsen stillet særlige krav til DIA's formidlingsarbejde i Sydafrika i form af skærpede krav til oplysningsgrundlaget i de konkrete matchningssager og DIA's samarbejde med Impilo.

Ankestyrelsen kom imidlertid i november og december 2023 i besiddelse af oplysninger, der skabte usikkerhed om, hvorvidt styrelsen fortsat kunne have tillid til, at adoptioner fra Sydafrika kunne finde sted på et lovligt, etisk og fagligt forsvarligt grundlag, herunder om Impilo's formidlingsarbejde og samarbejde med DIA fandt sted i overensstemmelse med de danske regler på området. Det drejer sig blandt andet om oplysninger, der tydede på, at DIA i umiddelbar forlængelse af ændringerne i adoptionsbekendtgørelsen og akkrediteringsvilkårene om adoptionsrelateret støtte i 2022 mod bedre vidende og i samarbejde med Impilo ansatte og betalte løn til en person, der samtidig var ansat hos Impilo for på denne måde fortsat at kunne støtte Impilo økonomisk. Ankestyrelsen bliver først opmærksom på dette forhold i november 2023 og december 2023, hvor Ankestyrelsen bliver bekendt med, at personen fortsat arbejder for Impilo. DIA havde tidligere oplyst, at personen ikke længere var ansat i Impilo. Efter Ankestyrelsens vurdering var dette i strid med de nye danske regler om økonomisk støtte i adoptionsbekendtgørelsens § 59, stk. 3, og DIA's akkrediteringsvilkår, punkt 4.6. Herudover skabte oplysninger i en konkret matchningssag betydelig usikkerhed om retsdokumenters validitet.

Ankestyrelsen er endvidere i maj 2024 blevet bekendt med en international rapport, der peger på, at det i relation til børn, født af udenlandske mødre, er muligt at ændre barnets identitet gennem adoption.

Efter en samlet vurdering af disse oplysninger finder Ankestyrelsen, at der ikke længere er den fornødne sikkerhed for, at adoptioner fra Sydafrika kan gennemføres på et lovligt, etisk og fagligt forsvarligt grundlag i overensstemmelse med den danske adoptionslovning og de vilkår, der er fastsat for adoptionsformidlingen til Danmark.

Det bemærkes, at Ankestyrelsen har inddraget oplysningerne fra den norske afgørelse om at ophøre med formidlingssamarbejdet i Sydafrika og fra den svenske afgørelse om at fortsætte samarbejdet i vurderingen.

Det forhold, at Sverige fortsat har adoptionsformidling fra Sydafrika ændrer ikke på styrelsens vurdering.

Der vedlægges notat om oplysningsgrundlaget for Ankestyrelsens vurdering af samarbejdet med Sydafrika.

Venlig hilsen

Lise Gry Beder